

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Torveporten 2, 4. sal
DK-2500 Valby
Telefon: +45 40 38 29 87
E-mail: post@finansogleasing.dk
www.finansogleasing.dk
CVR nr. 75 36 12 11

Folketinget, Christiansborg
1240 København K
Folketingets Erhvervs- Vækst- og Eksportudvalg
Att. Udvalgssekretær Liza Christensen

25. november 2016

Bemærkninger/spørgsmål til L41 Forslag til Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme¹) (Hvidvaskloven)

Finans og Leasing har afgivet høringssvar i høringsprocessen, men der er stadig udestående spørgsmål som ikke er besvaret. Endvidere er der opstået nye spørgsmål efter at lovforslaget er blevet fremsat.

Spørgsmål 1 vedr. offentlige kunder og reelle ejere

Det ønskes afklaret, hvordan man skal forholde sig til kravet om ”know your customer” (KYC) af reelle ejere (§11, stk. 1, nr3) når kunden er offentlig (f.eks. styrelse, kommune etc), idet disse kunder ikke kan siges at have ejere. Skal man foretage KYC af den daglige ledelse i kommunen/institutionen i stedet? og på hvilket niveau? Afklaring bør fremgå af bemærkningerne til loven eller vejledningen.

Spørgsmål 2 vedr. § 7, stk. 2 personen og complianceansvarlige

Det fremgår af høringsnotatet s. 13, at ”...*det særligt for mindre virksomheder vil gælde, at den samme person kan udpeges som hvidvaskansvarlig og samtidig være compliance ansvarlig.*”

Hvorfor gælder dette kun for ”mindre” virksomheder? Og hvordan defineres ”mindre virksomheder”?

Spørgsmål 3: vedr. § 7, stk. 2 – uddelegering

Kan opgaven ”godkendelse af PEPs” uddelegeres af § 7, stk. 2 personen til andre personer?

Spørgsmål 4: vedr. anvendelse af reel ejerregister

Det fremgår af bemærkningerne s. 101 ”*Virksomheder og personer, der er omfattet af lovforslaget, kan benytte det kommende register over reelle ejere, der vil blive ført af Erhvervsstyrelsen, til at understøtte deres arbejde med at opfylde pligterne i henhold til dette lovforslag, men de kan ikke alene henholde sig til registrets oplysninger, medmindre dette anses for tilstrækkeligt i henhold til en risikovurdering af det konkrete kundeforhold, jf.*

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

artikel 30, stk. 8, hvorefter virksomheder og personer ikke udelukkende kan henholde sig til oplysningerne i registeret.”

Betyder det understregede, at man kan nøjes med at tjekke i erhvervsstyrelsens ejerregister, når der er tale om en lavrisikokunde?

Spørgsmål 5: NEMID - medarbejdersignatur ?

Kan en underskrift med en digital signatur såsom NemID-medarbejdersignatur stå alene, således, at der ikke nødvendigvis skal foretages yderligere kontrolopslag i f.eks. CPR-registret?

Spørgsmål 6: afvikling af kundeforhold (§ 14)

Det fremgår af side 27 i høringsnotatet, at: ” *Bestemmelsen fastlægger, hvornår de omfattede virksomheder og personer har pligt til at afbryde eller afvikle et kundeforhold, hvis forpligtelsen om kundekendskabs-procedure ikke kan opfyldes. Denne forpligtelse indtræffer således kun, når kundekendskabsproceduren ikke kan gennemføres, og der er en mistanke. Der tages ikke med lovforslaget stilling til, hvornår en virksomhed eller person har ret til i øvrigt at afbryde eller afvikle et kundeforhold, da disse begrænsninger følger af anden lovgivning. Der pålægges dermed ikke med lovforslaget nogen byrde udover i tilfælde, hvor lovforslaget fastsætter en pligt til at afbryde og afvikle et kundeforhold.”*

Finans og Leasing mener det bør fremgå af hvidvaskloven, at virksomheder har ret til at opsige et kundeforhold hvis kunden ikke overholder § 14. Det er ikke rimeligt, at der kan opstå en tvist mellem to civile parter vedr. §14, fordi der ikke er en klar hjemmel til at opsige en aftale, hvor den ene part (virksomheden) har pligt til at opsige jf. § 14 uden at den anden (kunden) har misligholdt kontrakten.

Spørgsmål 7: Krav om sletning (§ 30, stk. 2)

Hvordan skal bestemmelsen vedr. sletning efter 5 år forstås ift. anden lovgivning (sketteregler, bogføringsregler mv) der kan hjemle, at man beholder kundeoplysningerne i længere tid? Vil der ikke praksis i næsten alle tilfælde være andre regler, der hjemler dette og har bestemmelsen i § 30, stk. 2 i så fald en selvstændig berettigelse eller er den overflødig/indholdsløs?

Spørgsmål 8: genanvende whistleblowerordning tidligere oprettet

Det fremgår s. 37 i høringsnotatet, at ”*Kravet om en whistleblowerordning gælder alene virksomheder, som ikke allerede har etableret en whistleblowerordning i henhold til lov om finansiel virksomhed.*”

Kan andre whistleblowerordninger (der ikke er oprettet i henhold til lov om finansiel virksomhed) anvendes? Og stilles der krav om datatilsynsgodkendelse hvis ordningen er

oprettet i udlandet (hvor Datatilsynet ikke har kompetence), men kan anvendes (evt. online) af medarbejder i Danmark/i danske virksomheder. Dette kan være tilfældet i internationale koncerner.

Spørgsmål 9: videregivelse af oplysninger mellem virksomheder § 38, stk. 6

Vedr. § 38, stk. 6 hvor der i bemærkningerne fremgår:

”Bestemmelsen supplerer bestemmelserne i persondataloven. Dette indebærer, at der kun må videregives oplysninger i henhold til bestemmelsen, hvis videregivelsen er i overensstemmelse med persondatalovens bestemmelser. Dette gælder dog ikke finansielle virksomheder, som er omfattet af lov om finansiell virksomhed. Her skal videregivelsen være berettiget i medfør af de særlige regler på det finansielle område.”

Vil det være i overensstemmelse med persondatloven/(den kommende persondataforordningen) at videregive oplysningerne med hjemmel i bestemmelserne om overholdelse af en retlig forpligtelse (art 6, stk.1, c) eller udførelse af en opgave i samfundets interesse (Art 6, stk1, e)?

Spørgsmål 10 PEP tjek små/store virksomheder

Det fremgår af lovforslaget s. 114, at *”Hvis en virksomhed eller person alene har et begrænset antal kunder, vil det efter en risikovurdering kunne være en tilstrækkelig procedure for virksomheden eller personen at få den enkelte kunde til at oplyse, om denne er en politisk eksponeret person, og/eller rutinemæssigt at foretage søgninger på kundernes navne på internettet.”*

Det er uklart hvilke virksomheder der kan nøjes med at spørge kunden selv/søge på internettet. Hvorfor er det antallet af kunder, der er afgørende for, om virksomheden kan ”nøjes med” denne løsning?

Spørgsmål 11 ”relevante data?”

På side 88 af det fremsatte lovforslag fremgår at *”En risikovurdering vil alene kunne anses for tilstrækkelig, såfremt denne dækker alle områder af forretningsmodellen og afdækker de beskrevne risici, herunder at risikovurderingen er underbygget med relevante data, samt at den nævnte nationale og supranationale risikovurdering indgår.”*

Hvad menes med ”relevante data”?

Spørgsmål 12 Hvad menes med ”kredit- og finansieringsinstitutter?”

På side hhv. 25, 30, 31 og 222 i det fremsatte lovforslag anvendes begrebet ”kredit og finansieringsinstitut”. Hvad dækker dette begreb? Omfatter det hhv. banker og finansieringsselskaber?

Spørgsmål 13: bilag 3, nr. 2 c)

Af bilag 3, nr. 2 c) fremgår: *” c) Forretningsforbindelser eller transaktioner uden direkte kontakt uden sikkerhedsforanstaltninger såsom elektroniske underskrifter.”*

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Hvad menes med ”direkte kontakt”? Er det nødvendigvis samme fysiske rum? Der kan vel også tales om ”direkte kontakt” via skype, telefon, chatrum (evt. så længe det foregår ”live” i realtid) etc?

Spørgsmål 14 a.b.c vedr. filialer:

14.a Evt. undtagelse for bl.a. filialer af finansieringsselskaber og visse kreditinstitutter, jf. § 1, stk. 1, nr. 9:

I forhold til høringsudkastet til hvidvaskloven (fremsendt i juli 2016), så er der (i det i oktober 2016 fremsatte lovforslag) ændret i § 1, stk. 1, nr. 9, så loven tilsyneladende ikke længere gælder for filialer af udenlandske virksomheder, der erhvervsmæssigt udøver de aktiviteter, der fremgår af bilag 1, da henvisningen til § 1, stk. 1, nr. 8, er slettet. Er konsekvensen følgende: At filialer af f.eks. udenlandske finansieringsselskaber og visse kreditinstitutter, der ikke i hjemlandet er et pengeinstitut eller en § 1, stk. 1, nr. 2-7, virksomhed, dermed ikke omfattes af lovens anvendelsesområde? Og dermed at disse filialer fremadrettet ikke skal overholde den danske hvidvasklov efter ændringen i det fremsatte lovforslag?

Der fremgår ikke nærmere begrundelse for, hvorfor disse virksomheder ikke længere skal være omfattet af hvidvaskloven, og det er spørgsmålet om konsekvensen ved ændringen har været overvejet. Derfor anmoder vi om, at ministeriet/Finanstilsynet i forbindelse med det lovforberedende arbejde bekræfter, at filialer af udenlandske kreditinstitutter og finansieringsselskaber, der ikke i hjemlandet udøver virksomhed efter § 1, stk. 1, nr. 1-7, 10-11 og 19, ikke omfattes af hvidvaskloven eller ændrer lovteksten så det fremgår, at disse filialer også omfattes af loven.

Såfremt der ikke er tiltænkt ændringer ift. til de nuværende gældende hvidvaskregler (LBK nr 1022 af 13/08/2013) bemærkes, at disse (efter vores opfattelse) er formuleret mere klart ift. filialer, der udøver bilag 1 aktivitet, idet det fremgår af den nugældende lovs § 1 nr 12) ”12) Øvrige virksomheder og personer, herunder filialer af og agenter for udenlandske virksomheder, der erhvervsmæssigt udøver en eller flere af de i bilag 1 nævnte aktiviteter.”

14.b Udpegning af § 7, stk. 2, person:

Problemstillingen vedr. filiaer (spørgsmål 14.a) er også relevant ift. § 7, stk. 2. I forhold til høringsudkastet (udsendt juli 2016), så er det fremsatte lovforslag (okt 2016), ændret således at henvisningen til § 1, stk. 1, nr. 9, i § 7, stk. 2 er slettet. Betyder dette, at filialer (nu) ikke skal udpege en § 7, stk. 2 person?. Hvordan skal en filial, der er omfattet af hvidvaskloven, så kunne godkende en PEP, jf. § 18, stk. 3, eller godkende politikker, jf. § 8, stk. 2?

14.c Whistleblowerordning, jf. § 35, stk. 1:

Problemstillingen vedr. filiaer (spørgsmål 14.a) er også tilsvarende relevant ift. whistleblowerordninger. I forhold til høringsudkastet til hvidvaskloven, så er henvisningen til § 1, stk. 1, nr. 9, i § 35, stk. 1, i det fremsatte lovforslag slettet. Betyder dette, at filialer alligevel ikke skal etablere en whistleblowerordning?. Baggrunden for ændringen er måske, at det dermed forudsættes at det udenlandske selskab har en whistleblowerordning. Dette er dog en forudsætning, der ikke kan indlægges, da der vil være udenlandske virksomheder, som ikke er underlagt samme lovkrav.

Det bør derfor afklares i det lovforberedende arbejde, om det er meningen, at filialer ikke har noget krav til en whistleblowerordning.

Forslag - reele ejere – pamflet

Finans og Leasing skal i øvrigt opfordre til at Finanstilsynet/Erhvervsstyrelsen udarbejder en ”Reel ejer”-pamflet (ligesom man vil lave en PEP-pamflet), som kan forklare de berørte personer hvad begrebet dækker over, og hvorfor de evt. bliver tjekket.

Med venlig hilsen

Thomas Benjamin Johansen
Chefkonsulent
Finans og Leasing